

Pravica do življenja, svobode in varnosti

Cilj:

Udeleženci prepoznajo, da ima vsak posameznik pravico do življenja, svobode in varnosti. Raziskujejo, kako se pravica do življenja, svobode in varnosti krši in spoznajo, da je vloga držav, da to pravico spoštujejo, ščitijo in izpolnjujejo.

Čas:

45 minut

Ciljna skupina:

Učenci tretje triade osnovnih šol in dijaki srednjih šol

Potrebščine:

Papir in pisala (ali tabla in krede/bela tabla in ustrezna pisala), skrajšana Splošna deklaracija človekovih pravic (<http://sola.amnesty.si/media/uploads/files/SD%C4%8CP-skraj%C5%A1ana.pdf>).

POTEK AKTIVNOSTI

ZAČETNA AKTIVNOST (10 min)

Učence/dijake razdelite v skupine (4-5) in vsaki skupine dajte prazen papir in pisalo. Prosite jih, naj si izberejo aktualno vprašanje človekovih pravic ali pravico, ki bi jo radi branili in se zanjo borili. Pri izbiri si lahko pomagajo s skrajšano Splošno deklaracijo človekovih pravic. Lahko pa izberejo temo/pravico, do katere imajo dostop in je bistvena za njihov nemoten vsakdan (na primer voda, hrana, dostop do spletne komunikacije ipd.).

OSREDNJA AKTIVNOST (15 min)

Ko vse skupine izberejo temo oziroma pravico, ki bi jo radi zagovarjali, jim povejte, da jim je bila nenadoma odvzeta. Ob tem naj razpravljajo o naslednjih vprašanjih:

- Kako se počutijo ob odvzemu te pravice?
- Zakaj menijo, da je ta pravica pomembna in zakaj jo je legitimno zagovarjati?
- Kako lahko zagovarjajo to pravico v svoji skupnosti oziroma svoji državi?
- Katerih sredstev in akcij se lahko lotevajo (na primer demonstracije, pisanje »bloga«, ustvarjanje aktivističnih skupin ipd.)?

Prosimo jih, naj svoje odgovore zapišejo, da jih bodo kasneje predstavili ostalim skupinam.

ZAKLJUČNA AKTIVNOST (20 min)

Ko so skupine končale z delom in izbrale akcije, s katerimi bi zagovarjale izbrane pravice, jih združite in prosite vsako skupino, da na kratko predstavi izbrano vprašanje človekovih pravic oziroma pravico, ki jo želijo zagovarjati, zakaj in kako bi to izvedli.

Predlagane akcije napišite na tablo in z učenci debatirajte o naslednjih vprašanjih:

- Kdo jih lahko podpre v določeni akciji (na primer učitelji, šola, državno vodstvo ipd.)?
- S katerimi ovirami se bodo morda soočili na poti do postavljenih ciljev? Kdo ali kaj lahko stoji na njihovi poti?
- Zakaj in kako? Kaj dejansko je namen njihove akcije?
- Kaj bi bila najhujša stvar, ki se jim lahko zgodi, če se odločijo zagovarjati izbrano pravico, ne glede na predvidena tveganja?

Učencem razložite, da ljudje po celem svetu izvajajo akcije zagovorništva človekovih pravic. Razpon izzivov, s katerimi se soočajo, je zelo širok in raznovrsten. Zaradi zagovorništva človekovih pravic, ki ga izvajajo, so pogosto v smrtni nevarnosti, torej jim je kršena pravica do življenja.